

STAVKARJI SPREJELI SODELOVANJE

Stavkajoči premogarji v Pennsylvaniji so sprejeli s navdušenjem komisarja Hirschfelda, ki jim hoče pomagati pri uveljavljanju miru. — New York mora izvesti resnico glede obratovalnih stroškov, korporacijski uradniki — sodniki.

Johnstown, Pa., 31. oktobra. — Danes so sprejeli stavkajoči premogarji župana Hylana iz New Yorka kot posredovalca, ki naj bi skušal napraviti konec stavki v Somerset okraju. Ponudbo, katero je stavil komisar Hirschfeld, načelnik newyorške komisije, so sprejeli premogarji, zbrani v Windber, z velikim odobravanjem.

Danes so se tudi pričela formalna zaslišavanja glede razmer, v katerih kopljejo premogarji premog za Berwind-White premogarsko kompanijo, ki zaklada s premogom newyorške podzemne in nadulne železnice. Komisar Hirschfeld je strogo pogrjal uradnike, zastopajoče interese Berwinda, glavnega delničarja te družbe, ker niso prišli k zaslišanju. Rekel je:

— Berwind-White korporacija se je dosti brigala za ta komitej, ko je poslala za njim špijone, ki so opazovali njena gibanja odkar je prišla v ta del Pennsylvanije.

— Jaz ne vem, zakaj si dela korporacija stroške in sitnosti s tem, da nas pusti opazovati. Komitej je prišel semkaj odprtega duha ter brez vseh predsodkov in v namenu, da uveljavi, če le mogoče, mir in harmonijo v tem delu dežele in da stori primerne korake v interesu mesta New Yorka.

— Važno je, da izve mesto New York, če niso obratovalni stroški večji kot bi lahko bili in če ni preve plačevalo za premog.

Tekom svoje preiskave prič je dostavil komisar:

— Mr. Berwind je načelnik sveta ravnatelj Interborough podzemeljske železnice. On prodaja premog tej kompaniji. Ena glavnih pritožb mesta New Yorka je, da plačuje E. J. Berwind, ravnatelj, preveč E. J. Berwindu, lastniku premogovnikov, za premog, s katerim obratuje podzemeljska železnica.

Priče med premogarji so izjavile, da so se preje premogarske kompanije zadovoljile z dobičkom desetih centov pri toni, da pa skušajo sedaj dobiti pri vsaki toni dva dolarja dobička ali pa še več.

James Gibson, mijski organizator in drugi so trdili ter tudi navedli dokaze, za svoje trditve, da obvladuje kompanija celo politično in oficiojno življenje v svoji naselbini, v Windberju.

Potem ko je Gibson trdil, da so v prvih dneh stavke zaprli nekaj tujcev ter jih nato na skrivnem odstranili iz mesta, je rekel Hirschfeld:

— Tako so delali v Rusiji.

Gibson pa je odgovoril:

— Da in tako je bilo tudi v Windberju.

Priča je trdila nadalje, da je bila poslana državna pennsylvanska policija na številne točke v bližini Windberja, da prepreči unijoniziranje delavcev.

Pri zaslišanju sta bila navzoča dva premogarska delodajalca. Bila sta John Loehrie in D. J. Price člana Loehrie-Price Coal Company iz centralnega jugozapadnega premogarskega okraja.

Tema dvema je odgovoril komisar Hirschfeld:

— Vidva pravita, da ne zastopata Berwind-White interesov. Povdarjam na tem mestu, da niso zastopniki korporacije kordijalno postopali s tem komitejem, ki se je moral sestati kjerkoli je bila kakšna dvorana prosta. Ta komitej je povabil Berwind-White interese, naj prisostvujejo zaslišanju ter predložijo svoj slučaj. Na to vabilo je dobil komitej naslednji odgovor:

— Korporacija bo veselilo, če pride komitej v njene urade, kjer bo odgovarjala na taka vprašanja, ki se ji bodo zdeli primerna.

nja, ki se ji bodo zdeli primerna. — Ko sem skušal izvedeti, kdo bo sodnik, če so vprašanja primerna ali ne, sem dobil odgovor, da bodo korporacijski uradniki sodniki.

MNENJE AMERIKE O FRANCOSKI MORALI

Francozi so baje odgovorni za vso nemoralno, ki se je zadnji čas razpasla po Ameriki.

Pariz, Francija, 31. oktobra. — Mogoče ga ni naroda, ki bi imel tako površno mnenje glede kakega trškega naroda kot ga imajo Amerikanci glede moralnosti Francije. Tako pravi Georges Nestler Tricoche v neki švicarski reviji.

— V Združenih državah, nadaljuje on, — je postala povsem običajna stvar dolžiti Francijo za ekstravagantno in v večji ali manjši meri nespodobne mode, ki prevladujejo v New Yorku ter v finih kopalniških atlantiške obali. Francosko okuženje se tudi dela odgovorno za nemoralnost plesov, ki grasirajo po celi Ameriki.

— Kar se tiče gledališ, kinematografov in predstav, katere imenuje v Ameriki vaudeville, nudi pogosto predstave, ki so skrajno mučne za "poštene" mlade deklice, posebno če pridejo v spremstvu mladega znanca. V Parizu ne bo šla poštna mlada deklica nikdar k kaki dvomljivi predstavi s svojo družino in še veliko manj sama s človekom, katerega ni njena družina še nikdar videla. To je razlika med tema dvema deželama.

— Številne proteste se je dvignilo proti pomanjkanju nadzorstva pri šolskih prireditvah mladih dijakinj v Ameriki in pri tem je značilno, da je prišla večina teh protestov iz vrst dijakov samih.

— Evropsko okuženje ne more na noben način pojasniti zgodnje zrelosti in smelosti zelo mladih deklic vseh socialnih razredov v Ameriki. To je najbrž posledica temperamenta mladega plemena ter prostosti običajev, ki se je razvila tekom kolonialnega življenja. Združene države so ostale v številnih ozirih do danes kolonij.

ČUDNA OBDOLEŽITEV.

New Brunswick, N. J., 30. okt. Hamilton Holt, urednik lista "Independent", je imel na nekem tujaknjem sestanku nagovor, v katerem je izjavil, da so Združene države za petdeset, če ne za sto odstotkov odgovorne za vojno v Mali Aziji.

KOLIZIJA V ZRAKU.

Honolulu, Havajsko otočje, 31. oktobra. — Tekom neke kolizije dveh aeroplanov v višini dvestotih čevljev nad zračnim poljem sta bila ubita dva letalca ter dva težko poškodovana. Oba aeropla-

TAJNICA NOVE SENATORICE.

Slika nam kaže Miss Saro Orr, tajnico Mrs. William H. Felton, katere bo v ameriškem senatu zastopala državo Georgio. Mrs. Felton je naslednica pokojnega senatorja E. Watsona. Miss Orr je bila pri nji že dolgo vrsto let.

ČUDEN DOŽIVLJAJ NEMŠKEGA DELAVCA

Bogatin je dal delavcu veliko nagrado, da bi ga ubil, pa se je "morilec" pravčasno skesal in pobegnil.

Berlin, Nemčija, 31. oktobra. — Resnica, ki si izmišlja vedno večje zapletljaj kot jih je zmožen kak pisatelj, je malodane vzela prostost nekemu Herman Muellerju, raztrganemu delavcu, katerega je našla policija sredi noči v posesti par tisoč mark, zlate ure in drugih dragocenosti. Ravno dejstvo, da mu sodišče ni hotelo vrjeti, mu je izposlovalo ko- nečno prostost.

— Šel sem preko samotnega polja, — je rekel Mueller, — ko me je ustavil ter nagovoril dobro oblečen človek, ki mi je rekel: Hočem umreti, a nimam poguma, da bi izvršil samomor. Ubij me in dam ti svojo denarnico, uro in nakit ter pokleknal, da bi ga lažje udaril po glavi z velikim kamenom. Ko je molil svojo zadnjo molitev, sem izgubil jaz pogum, pograbil dragocenosti ter zbežal.

Porotniki so smatrali to povest seveda za izmišljeno ter prišli do prepričanja, da je treba spoznati Muellerja krivim tatvine in krive prispege.

V istem trenutku pa je našel porotnik v denarnici vizitko, ki je nosila ime in naslov bogatega tvorničarja. Poklican je bil proč sodišče, kjer je potrdil povest delavca glede najmanjše podrobnosti. Rekel je, da je iztaknil tekom vojne neozdravljivo bolezen in da je hotel umreti, a obenem prihraniti svoji družini sramoto in ponižanje samomora.

Nato pa se je obrnil proti Muellerju, katerega je zapustila korajža v trenutku, ko bi moral udariti tvorničarja po glavi z debelim kamenom.

— Strahopetec, — mu je rekel zaničljivo, ko je odšel iz sodne dvorane.

Muellerja so nato seveda takoj izpustili.

na sta vprizorila večbalne polete. Mrtva sta poročnik Hynes iz New Yorka in seržant Owens, iz Wyominga, N. Y.

KAJZER BO DAL NEVESTI SEDEMSTO DEMANTOV

Poroka v Doornu bi koncem teden vendar bolj sijajna kot se je splošno domnevalo. — Nevesta ima rada svojega ženina.

Berlin, Nemčija, 31. oktobra. — Kot poroča list "Vorwaerts" bo podaril prejšnji kajzer svojo nevesti, princesinji Hermini iz Reus-sa pri poroki, ki se bo vršila prihodnjega nedeljo diadem, v katerega je vdelanih sedemsto demantov ter par dragocenih uhanov. Ta poročni dar je baje vreden osemsto milijonov nemških mark.

London, Anglija, 31. oktobra. — Princeesinja Hermina je mnenja, da je njen zaročenec, prejšnji nemški kajzer, eden najbolj plemenitih in velikodušnih ljudi, kar jih je kdaj letalo po svetu ter je tudi prepričana, da bo naj-srečnejša žena na celim svetu po svoji poroki z njim. V tem smislu se je vsaj izrazila napram poročevalcu Daily Expressa.

— Jaz ljubim kajzerja, — je rekla. — Na noben način pa ni tako bogat, da bi mogel kdo trditi, da ga bom vzela radi denarja.

Princeesinja je izjavila nadalje, da so si hotele številne druge ženske osvojiti sree kajzerja ter nato opisala, kako polne zavisti in srda so bile, ko so izvedele, da si je izbral kajzer njo.

— Storile so vse, kar je bilo v njih moči, da s pomočjo intrig preprečijo najina zaroko, — je izjavila. — Izvojevati sem morala oster boj. Vsi moji prijatelji ter takozvani prijatelji so imeli svoje lastne načrte. Vedeti morate namreč, da se je potezalo za roko kajzerja več odličnih dam, med temi tudi vdova polkovnika von Rochowa.

Princeesinja se je razgovarjala s poročevalcem v starem šlezij-skem gradu, ki je stari sedež družine.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

POLICIJA POZNA ZASTRUPLEVALCA

Policija pozna baje osebo, ki je poslala zastrupljeno pogačo zakonskima Sterett v Devonu.

Philadelphia, Pa., 31. oktobra. — Tukajšnja policija pozna baje danes identičnost osebe ali oseb, ki so poslale zastrupljeno pogačo. Ta pogača je povzročila, kot že poročano, smrt Walterja Steretta ter težko obolenje njegove žene.

To ugotovilo je podal danes neki uradnik, ki je v temnem stiku s preiskavo te zagonetne zastrupljene zadeve. Oblasti niso dosedaj še razkrile identičnosti osumljenega ali osumljenice. Domneva se, da je bila ljubosumnost motiv odposiljateljice zastrupljene pogače one vrste, ki je znana med narodom kot "hudičeva hrana".

To pogačo je dobila Mrs. Sterrett v majhni škattli, poviti z rdečim trakom ter noseči naslov, pisan s pisalnim strojem. Paket je bil oddan na poštenu uradu v Devonu, pretekli četrtek popoldne.

Po konferenci z Mrs. Sterrett v Bryn Mawr bolnici je izjavil poštni inspektor Simpson, da je med številnimi teorijami, katere so spravili na dan glede motiva tega zločina ljubosumnost najbolj vrjetni motiv.

V družbi inšpektorja Simpsona so se nahajali tekom zaslišanja Mrs. Sterrett še major Butler Windle, okrajni pravdnik iz Chester okraja Mullin.

Obnašanje preiskovalcev, ko so zapustili bolnico, je kazalo, da jih je Mrs. Sterrett najbrž informirala glede identičnosti osebe, o kateri domneva ali sumi ona, da je poslala zastrupljeno pogačo.

Oblasti so vprizorili danes natančno preiskavo doma Sterrettovih v Devonu.

Harold McCowan, pomožni okrajni stroja in detektivki so navedli to dejstvo v zvezi z naslovom na paket, ki je bil spisan na stroj.

V hiši niso našli nobenega pisalnega stroja in detektivki so navedli to dejstvo v zvezi z naslovom na paket, ki je bil spisan na stroj.

NOVI ANGLEŠKI AEROPLAN JE POPOLNOMA IZ JEKLA.

London, Anglija, 31. oktobra. V Farnborough so ravnokar uspešno preiskusili prvi bombni aeroplan na svetu, ki je zgrajen izključno iz jekla.

Ta aeroplan, čeprav zgrajen izključno iz jekla, je lažji kot leseni aeroplan ter odgovarja vsem predpisom, katere je stavilo angleško zrakoplovsko ministrstvo. Goniča ga dva motorja, ki razvijata po 450 konjskih sil ter doseže višino treh do štirih milj, kadar je popolnoma opremljen z bombami in posadko.

MESTO CINCINNATI JE MORALIČNO.

Cincinnati, O., 31. oktobra. — Župan Carr je dal danes zapreti Schubertovo gledališče, ker so tam proizvajali "Rubiona". Ta igra je dosegla velik uspeh v New Yorku, a ko so si jo ogledali občinski očetje, so prišli do prepričanja, da bi lahko škodovala morali mešanov Porpholisa ter dali zapreti gledališče. Ker ni mogoče noben priziv proti tej odločitvi, se bodo morali ljudje iz Cincinnatija odpovedati temu užitku.

MUSSOLINI OBLJUBLJA PRAVO VLADO

Mussolini je izjavil, da bo dobila Italija resnično vladno. — Inozemska politika ne bo pustolovska, pač pa prijateljska napram vsem prijateljskim narodom. — Fašisti baje niso sprejeli oblike ministrstva, pač pa obliko vlade.

Rim, Italija, 31. oktobra. — Benito Mussolini, fašistovski voditelj, ki se je vrnil včeraj zmagovalno v Rim, se je takoj lotil sestave vlade, ki bo obstajala iz mož, izbranih od njega samega. Prišel je v Rim na povabilo kralja, s katerim je imel daljše posvetovanje, nakar je imenoval svoje ministre.

Pred izvolitvijo svojega kabineta ter direktno po pogovoru s kraljem, je imel Mussolini nagovor na veliko ljudsko množico, ki se je zbrala pred hotelom, v katerem se je ustavil. Z velikim povdarkom je izjavil:

— Mi nismo sprejeli oblike ministrstva, pač pa smo sprejeli obliko vlade.

Zelo je povdarjal besedo "vlada" in ljudska množica je sprejela z navdušenjem njegova izjavjanja.

— Italija bo imela vladno od sedaj naprej, — je dostavil.

Mussolini je nato pozval ljudsko množico, naj zakliče: Dolgo naj živi kralj! — Dolgo naj živi fašizem! — Dejstvo, da je navedel prejšnji revolucijonar in sedanjí italijanski ministrski predsednik kralja prvega, je vzbudilo precej pozornosti in ljudje so se bolj burno ploskali kot prej.

— Ničesar drugega kot dobro je mogoče reči glede Združenih držav. Treba je vedno dobro govoriti o upniku in mi vsi dolgujemo Združenim državam denar.

Tako je rekel včeraj Mussolini, ki je sprejel poročevalce pred odhodom iz hotela Savoia v ministrstvo za zunanje zadeve.

— Mi hočemo uveljaviti politiko zblivanja ter tesnejših stikov med Italijo in Združenimi državami.

— Mi nameravamo slediti politiki narodne časti v svojih odnosih s tujimi deželami. Ne potožimo pustolovstva, pač pa politiki prijateljstva napram onim narodom, ki kažejo prijateljstvo da nas, — je rekel. — Naša politika v notranjih zadevah bo politika stroge ekonomije, discipline ter dvignjenosti naših financ.

— Fašistovski gibanje, ki se je pričelo kot buržuazistično, je postalo sedaj sindikalistično, a nacionalno sindikalistično, ker jemlje vpoštev, tako interese delavcev kot interese delodajalcev in proizvajalcev.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASE- DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zasneljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledele:

Jugoslavija:

Raspoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod. Kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.50	1,000 kron	\$ 4.70
400 kron	\$ 1.95	5,000 kron	\$23.00
500 kron	\$ 2.45	10,000 kron	\$45.00

Italija in sasedeno ozemlje:

Raspoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.60	500 lir	\$22.00
100 lir	\$ 4.70	1000 lir	\$43.00
300 lir	\$13.20		

Za plačljiva, ki presegajo znesek dvajsetstotil kron ali pa dvajsetil lir dovoljujejo po možnosti še poseben postop.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

83 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(A VENETIAN DAILY)

Owned and Published by
Myron Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

4c	5c	6c	7c	8c	9c	10c	11c	12c	13c	14c	15c	16c	17c	18c	19c	20c	21c	22c	23c	24c	25c	26c	27c	28c	29c	30c	31c	32c	33c	34c	35c	36c	37c	38c	39c	40c	41c	42c	43c	44c	45c	46c	47c	48c	49c	50c	51c	52c	53c	54c	55c	56c	57c	58c	59c	60c	61c	62c	63c	64c	65c	66c	67c	68c	69c	70c	71c	72c	73c	74c	75c	76c	77c	78c	79c	80c	81c	82c	83c	84c	85c	86c	87c	88c	89c	90c	91c	92c	93c	94c	95c	96c	97c	98c	99c	100c
----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Dopisni list podpira in ohranja se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejeto blagovito naslani, da hitreje najdemo naslovneke.

GLAS NARODA

35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2278

ALSO PRINTING-646

TRADES UNION COUNCILS

NEW YORK CITY

DREZANJE, KI SE IZPLAČA

Newyorški župan Hylan je poslal v Somerset okraj v Pennsylvaniji komisijo, kateri načeljuje občinski komisar Hirschfeld in ki ima nalog proučiti razmere v tem premogarskem okraju, kjer se vedno divja boj, — načelni boj za priznanje unije na eni strani ter nadaljevanje brezobzirnega paševanja, katero so izvajali podjetniki tekom zadnjih tridesetih let.

Župan Hylan je imel popolno pravico poslati komisijo v ta premogarski pašalik, kajti Berwind-White premogarska kompanija, ki je v glavnem v rokah nekega Berwinda, dobavlja s Consolidation Coal Company premož newyorškim poduličnim in naduličnim železnicam.

Poročilo, katero je bilo priobčeno včeraj, nam kaže, kako satansko zviti in prebrisani so ti zatiraleci delavstva.

Kakorhitro so kompanijski priganjanci izvedeli, da bo prišla komisija iz New Yorka, da si bolj podrobno ogleda njih počenjanje, so izginili kot zadeti od čarobne palice, oboroženi stražniki, najeti poopači in lopovi, kojih naloga je bila baje "varovati kompanijsko lastnino" ter pomagati šerifu metati ljudi iz kompanijskih hiš.

Uradniki delodajalcev so seveda izjavili načelniku komisije, da ni treba več teh stražnikov, da so jih poslali domov, ker ne preti lastnini kompanije nobena nevarnost.

To je seveda enostaven "cheap" izgovor. Prizadejam kompanijam gre za kontrakt, katerega imajo z New Yorkom ter se boje pravične in nepristranske preiskave, ki bo brez dvoma spravila na dnevno luč lopovščine, katerih je zmožen le nikdar siti in objestni kapitalizem.

Članki, katere smo pred kratkim priobčili v našem listu, so dali povod preiskavi, katero je uvedla sedaj newyorška občinska uprava.

Komisar Hirschfeld sam izjavlja, da bo izid te preiskave epohalnega pomena, ne le za delavce, temveč tudi za javnost, ki konsumira premog in ki si pusti diktirati cene kot jih določijo objestni premogarski magnati.

Komisija iz New Yorka je obiskala premogarske šotorske kolonije v tem okraju ter se na lastne oči prepričala o bedi, v katero so bili pahujeni delavci, boreči se za svoje osnovne pravice, pravice organiziranja v skupno obrambo proti pohlepnu in nikdar sitemu kapitalističnemu izkoriščanju.

Seveda, kanec gorjupa najdemo tudi v tej časi.

Nekako postrani, z omalovaževanjem omenjajo tozadnja poročila v ameriških listih, da so stavkarji v Somerset okraju večinoma Poljaki in Slovaki.

To naj služi kompanijam kot nekaj izgovor, da so upravičeni zatirati jih ter izmognavati.

Na drugi strani pa priznavajo vsi unijski organizatorji, da so delavci inozemskega izvora preje pripravljeni potegniti se za svoje pravice kot pa tukaj rojeni in v tem prepričanju nas potrjuje položaj v West Virginiji, ki je skoro popolnoma brez vsake organizacije in kjer so delavci domačini angleškega pokolenja.

Komisija, poslana iz New Yorka, bo priredila javno zaslišanje, na katerem bodo imeli tako stavkarji kot kompanijski uradniki priliko obrazložiti svoje stališče. Zastopniki kompanije so že izjavili, da jih ne bo, da pa so pripravljeni dati vse zaželenje informacije v uradih kompanije. To je stališče, katero zavzame človek, ki se čuti krivim. Delavcem, ki stavkajo, se gotovo ni treba bati javnosti in javne razprave.

Je pa še nadaljni važni incident, ki ni splošno znan med javnostjo in ki se tiče takozvanih kompanijskih štorov.

Stavkarji so pokazali newyorški komisiji račune, iz katerih je razvidno, da so bili prisiljeni kupovati vse potrebščine v teh kompanijskih štorih in da so jim slednji računali take cene, da so morali porabiti ves svoj zaslužek.

To je suženjstvo, postavno dovoljeno v deželi, ki se postavlja, da prvači med naprednimi narodi sveta.

Oklic Bajram Cure na muslimane.

Te dni je bil izdan nov oklic Bajram Cure na vse muslimane. Snadžaka, južne Srbije, Metohije in Bosne. Oklic je sestavljen in pisan v turškem jeziku, lastnoročno podpisan od muslimanskega revolucionarja Bajram Cure. Oklic veli, da je sedaj zadnji čas, da se muslimani odločijo za osvobodbo. Treba je začeti delati.

Sodi se, da isto vlogo, kakor jo igra Enver paša v Osrednji Aziji, Mustafa Kemal paša v Mali Aziji igra Bajram Cure na Balkanu, kjer hoče zanetiti muslimansko revolucijo. Oklic končuje z besedami Muhamedovimi: "Muslimani! Širite svojo vero z ognjem in mečem in ne izbirajte sredstev!"

Iz Slovenije.

Ostrina komunalnega obdavčenja.

Mariborski ključavničar Ferdi Babič je razstavil na zadnji obrtni razstavi posebne električne peči, njegov izum. Dobil je že na razstavi 60 naročil, ker so te peči zelo praktične. Interesenti so se sedaj informirali pri občini glede obdavčenja in zvedeli, da se smatrajo te peči za luksuz in da se obdavčijo po najvišjem tarifu. V tem slučaju pa bi prišle električne peči tako drage, da bi bile porabe le kot luksuz. Interesenti so zato svoja naročila preklicali. — Evo drastičnega slučaja, kako brezglava komunalna politika ubija podjetnost mariborskega obrtnika in škoduje konsumentom.

Gradnja prekmurske železnice.

Ministrski svet je odobril razpis gradnje železniške proge Ljutomer-Ormož. Proga se torej prične graditi v najhujšem času.

Iz Predgrada pri Črnomlju.

Jože Smalcelj piše: Ker bo tekla od poslancev Samost. kmet. stranke prborjena železnica iz Kočevja k morju po zgodovinskih zanimivih in po svoji legi romantično lepih krajih, se mi zdi umestno, če popišem malo zgodovino našega Predgrada, ki leži tudi ob nameravani progi. Natančnejša zgodovina Predgrada in okolice je lepo opisana v "Domu in Svetu", zato se omejim le na par najpomembnejših dogodkov. Vas Predgrad je igrala posebno veliko ulogo za časa turških bojev. Predgrad je bila trdnjava, ki je zapirala Turkom pot v Poljansko dolino. Ta njena uloga se še danes vidi v raznih zgodovinskih spomenikih. Še danes se ohranjajo topovi, ki so služili v obrambo proti Turkom. Zahodni hrib pri Predgradu ima tudi še danes zgodovinsko ime "Straža". S tega hriba je zelo lep razgled in v jasnih dnevih se vidi z njega z daljnogledom tja do Zagreba in Ljubljane. Često naravno torej, da so si izbrali njeni predniki ravno ta hrib kot točko, s katere so opazovali, če pridejo Turki v deželo. Z ognjem so nato s Straže oznamili trdnjavi, če so se bližali Turki, in prebivalci so imeli potem čas, da so se oborožili in zbrali v trdnjavi. Zanimiv ostanek prejšnjih časov je dalje samostolnik kamen, ki stoji še vedno na svojem prvotnem mestu pri Knezovem gradu, tik ob železniški cesti. Na ta samostolnik kamen so privezovali tatove in prestežnike. Predgrad je bil včasih zelo važen kraj. Bila je tu politična oblast, sodnija in drugi uradi. Upajmo, da prinese nova železnica novo življenje in da pridobi zopet ono celjavo, ki mu po njegovi lepi gre.

Judovski kapital se hoče polastiti Belokrajine.

Iz Gradca poročajo: Dobro je, da vidijo tudi rojaki izven Belokrajine, kako se skuša polastiti judovski kapital tudi zadnjega večjega narodovega imetja. V Belokrajini je bilo več večjih gospodarstev. Tako na primer 300 orlov obsežen bukov gozd pri Trbiščah in 400 orlov veliki gozdni kompleks v Radolju, na meji Belokrajine. Obeli teh naravnih zakladov so se polastili na škodo domačinov tuji, in sicer židje iz Hrvaške. Ne vemo, kdo je zakrivil to. Toda na vsak način bi se moralo poiskusi stvar popraviti. Ta dva primera pa nam morata biti v nauk za v bodoče, da ne pride še zadnje večje gospodarstvo v roke tujcem. Ravno sedaj se bje boj za nakup gradaške graščine, kjer je 900 orlov zrelega smrekovega lesa. Sicer je ta graščina pod sekvestrom in prodajo mora dovoliti agrarna direkcija v Ljubljani. Toda že se sliši, da zatrjuje znani češki žid Hoffmann vsem interesentom, da je on kupil to ogromno posestvo in da je prodaja že odobrena od merodajnega oblastva. Resnica je, da se Hoffmann je pogaja z različni čfuti glede odprodaje več tisoč kubnih metrov smrekovega lesa. Priče so za to na razpolago. Naj si zapomnimo merodajni krogi, da belokranjski kmet ne bo mino trpel, da se teptajo njegove pravice ter zato apeliramo na svoje poslance, da pod nobenim pogojem ne pripustijo, da bi kupil gradaško graščino Hoffmann ali pa katerikoli drug čfut. Zlasti pa ne sme dobiti graščine tak moč, kakor je Hoffmann. V premožgopu v Črnomlju koplje Hoffmann premož te navidezno, v Vinici pa dela novo železno kupčije z lesom.

ki ga je kupil kot jameki les. Če bi imci premožgop dobrega gospodarja, bi bilo nakopano že dosti premoga in ljudstvo bi od tega kaj imelo. Hoffmann pa samo misli, kako bi premožgop dobro prodal, kajti on ni podjetnik, temveč spekulant. Takim spekulantom pa se naša zemlja nikakor in pod nobenim pogojem ne sme prodati. Gradaška graščina naj ostane pod državno upravo, kalor n. pr. Auerspergovim gozdovi in tako bo ljudstvu najbolj pomagano. Če se pa prodajo, potem se sme prodati edmole zadrugi, obstoječi iz samih kmetovalcev.

Obsojen štajerski kaplan.

Kaplan Ivan Krušič iz Št. Petra je bil na sodišču v Kozjem obsojen na 800 kron kazni, oziroma na štiri dni zapora, in sicer zaradi razžaljenja časti.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici.

"Ve gospodinjje pa, če imate pri gospodinjstvu kaj odveč, kakor n. pr. mast, moko, kokoši itd., prinesite to v župnišče, da morem na dan sv. birmne svoje posetnike primerno pogostiti", tako je govoril naš župnik pri pridigi. To je govoril župnik, ki ima najlepše veleposestvo v fari, mnogo živine, kuretnine, konje, svinje itd. in še dva krasna vinograde. Zgrazamo se nad tako beračijo, ko ima vendar sam vsega dovolj, v svoji skoposti pa noče postreči z lastnim, temveč raje s tujim blagom. Skrajni čas je, da se da duhovščini spodobna plača, vzame pa se jim vsa posestva in druge dohodke.

Francoski in češkoslovaški krompir v Sloveniji.

"Jutrnj" pišejo: Zadnji čas krozi po slovenskih listih oglasitve f. Lavrić & Compagnie, 1. Rue de la Pierre large, Strasbourg, v katerem ponuja francoski krompir po 21 frankov za 100 kilogramov franco ješenice. To odgovarja po sedanjem kursu 4 K 20 vin. za kilogram. Neverjetno je, da je v Sloveniji, ki je take bogata krompirja, da ga je prej v stotinah vagonov izvažala v Italijo. Francijo in drugam, zdaj cena pad 60 odstotkov višja od francoskega rompirja! To je tembolj čudno, ker so tam pridelovalni stroški vsled visoke valute veliko večji kot v Sloveniji. Upamo, da bo prvi avoz francoskega krompirja takoj povzročil padanje cen. kar bi bilo zelo želeni. Kakor vemo, je trdnika f. Lavrić & Cie., Strasbourg, letošnjo pomlad izvozila iz Slovenije na Francosko okoli 100 vagonov krompirja. Krompir, ki ga ponuja je potemtakem najbrž slovenskega izvora. Odgojen z delavci, ki so plačani v frankih, pridelan od kmeta, ki živi v francoski valuti in ki plačuje davke v frankih, kljub vsemu temu ter kljub visokim transportnim stroškom iz Slovenije v Francijo in iz Francije zopet v Slovenijo je francoski krompir cenejši kot naš domači pridelek!

Z drugimi strani poročajo, da so na potu v Ljubljano večje množice češkoslovaškega krompirja, ki pride v Ljubljani niti popolnoma na 4 krone za kilogram.

Zasačena pri tatvini.

V večernem vlaku, ki vozi iz Ljubljane v Zagreb, so zasačili Danico Divjakovo ravno v trenutku, ko je izmaknila neki gospe iz torbice zlato verižico, legitimacijo in vozni listek. Orožniki so Divjakovo izročili sodniji v Laškem.

Roparski napad.

Na potu iz Ljubljane proti Trstu je bil v gozdu nad vasjo Laze napaden židarski pomočnik Ivan Milčević. Dva moška sta mu s silo vzela 500 Din in nekaj obleke.

Boksanje do nezvesti.

Iz Maribora poročajo: Tukaj je že več dni večer za večerom napolujen neki cirkus, kjer se poleg divje rokoborbe predvaja tudi boksanje, ki traja tako dolgo, da pada eden nezavesten na tla. Pri eni predstavi je tekmovalce zamorec udaril svojega nasprotnika že pri prvem udarcu s tako silo po željstji, da se je zgrudil nezavesten na tla. Občinstvo je pri tem hurenko vpijlo: Bravo! Mislimo, da bi bilo jako umestno, ako bi oblasti prepovedale tako brutalno vzgajanje k posurovelosti in to tembolj, ker je razvokar minulo porotno zasedanje pokazalo, da slučajni posurovelosti v mariborskem okraju vedno bolj naraščajo.

Peter Zgaga

Prodajalec mleka so spravili pred sodišče.

Ko je pod prisego izjavil, da ima njegova krava vsak dan osem kvartov mleka in ko so izvedenci izjavili, da je mleko čisto in zdravo, je sodnik obsodil na šest mesecev pričo, ki je rekla, da prodaja mlekar dvajset kvartov mleka na dan.

Usmiljena dama iz visoke družbe je nabirala prostovoljne prispevke za reveže in trpeče.

— Ali ste prepričani — so jo vprašali — da ljudje, za katere nabirate, res trpe?

— O tem sem popolnoma prepričana — je rekla. — Vsak večer se par ur pogovarjam z njimi.

Zgodovina je dognala, da ni nikdar prišla iz ust Georga Washingtona niti najmanjša laž.

In zgodovina je tudi dognala, da je Washington precej skozi nos govoril.

V Downtownu so krsti in poroke na dnevnem redu. Pri takih prilikah se ga dragi rojaki precej naberejo.

Moj nasvet bi bil: poročilo o krstiji naj se pošlje šele en teden po krstiji uredništvu slovenskega lista.

In oben poročevalce naj ne pozabi pri tej priliki omeniti: Oče se, hvalabogu, sedaj že precej dobro počuti.

Kajzer bo dal svoji nevesti nakia, v katerem je sedemsto demantov.

Za ta velikodušen dar se je najbrže zato odločil, ker ji kaj drugega ne more dati.

Lepa beseda lepo mesto najde — je geslo vsake ženske.

To-le je napisal Lev Tolstoj, eden največjih mož, kar se jih je rodilo na tem svetu.

Deček materi: Kaj je danes? Mati: — Danes je praznik. Danes je Vnebohod.

Deček: — Kaj se to pravi: Vnebohod?

Mati: — Da je šel Bog v nebesa.

Deček: — Kam v nebesa? Oče mi je pravil, da so na nebu zopet zvezde in zopet zvezde in zopet zvezde brez konca in kraja. Kam je torej šel?

Mati: — So stvari, katerih človek ne more razumeti, ampak samo verjeti vanje.

Deček: — Zakaj?

Mati: — Zato, ker so nas tako učili stvari ljudje.

Deček: — Ko je umrla stara mati, je stara sosedka potresala sol po dvorišču. Ko sem te vprašal, zakaj to dela, si mi rekla, da je to neumnost.

— Mati: — Neumnosti človek ne sme verjeti. Samo v vero je treba verjeti, ne pa v neumnosti.

Deček: — Katera vera pa je prava?

Mati: — Naša vera je prava. (Sama pri sebi): Sicer se mi pa zdi, da blebetam neumnosti. — Le hitro se obleci, da gremo k maši.

Deček: — Tako rad grem k maši!

Mati: — To je lepo. Zakaj pa greš rad k maši?

Deček: — Zato, ker mi po maši vedno kaj kupiš na trgu.

V Ameriki se je zadnji čas vkoreninila lepa navada.

Enkrat imamo "Teden premirja", drugič "Teden varčevanja", tretjič "Teden varnosti" itd. Letos bo pa nveljavljen še poseben teden praznovanja.

To bo teden od 25. decembra do 1. januarja. Imenoval se bo "Teden butlegarjev".

Tristošestdeset tisoč francoskih frankov ponuja jugoslovanska vlada kraljeviču Jurju, da bi se umiril ter prenehal rovaati proti Aleksandru in vladi.

Saj pa ljudem, ki so zmorni, ki bi radi delali za procvit države in znajo delati za njen procvit, ne ponujajo te svote.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednosta

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 932 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdrževalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON MLARČ, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasillo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška opitvalca naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor vli postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Mesto zakotnih ulic.

Universal Service poroča iz Carigrada: — Čudno mesto, ta Carigrad! To je mesto ene ceste ter tisoč zakotnih ulic. Edina cesta Carigrada je Grande Rue de Pera, posejana na obeh straneh s sijajnimi prodajalnami, ki se glede elegancie lahko merijo s prodajalnami na Bond Streetu, na Rue de la Paix v Parizu ali na Fifth Avenue v New Yorku.

Tisoč zakotnih ulic, umazanih prehodov, kjer se naprej moleča oka skoro stikajo nad glavo, pa se dviga od Galate, ob robu vode pa do višin Pere.

Vseposod opazi človek keledostop barv. — Turke v rdečih fesih, zavezniške častnike in možje v kaki, v uniformah modre in olivnato vise barve; cigane v petrobajnih bizarno prikojenih oblekah; ženske z majhnimi nogami ter velikimi očmi, oblečene v obleke vseh možnih barv; črevljarje, ki tolčejo po podplatih v svojih majhnih kletkah podobnih stanovanjih in tkalet preprog, ki opravljajo svoj posel skoro na cesti.

Vseposod pa vlada pandemije, — ropotanje koles odprtih kočij, v katere sta vprežena po dva iskra konja, neprestano zvočenje zvoncev polničnih kar, o stro živžganje turških policistov, prodajalcev sledkih buč, kosta, prodajalcev sledkih buč, kostonja, eenenega blaga ter drugih krošnjarjev, ki prodajajo svoje blago na cestah.

V zevih med poslopji zapazi človek modrikasto vodovje Zlatega roga in Štambul, domače mesto, na daljni obali, slikovito v

razdalji in naravnost očarljivo.

Tukaj v Carigradu krožijo najbolj raznovrstne govornice. Vojna umori, poži, plenjenje, — vse to se lahko pripeti. Kdo pa bo skrbel, dokler se dejanski ne pri peti nekaj? Kismet! Vsed tega so polni vrtovi, obširne kavarne na prostem zraku, ki nudijo dosti zabave v obliki godbe, petja in plesa. V kavnarh kade Turki svoje čibuke ter igrajo nemoteno karte. V čajnicah na Grande Russe srebajo nežne dame vseh na rodnosti svoj čaj ter čeblija o obiskah, najnovejših krojih in sličnih takih stvarih. V Jockey klubu pa se zbira angleška kolonija ter ploska svojim amaterskim igralcem.

Doli v Bosporu pa so na strazi ter vedno pozorne zavezniške bojne ladje kot Iron Duke, Ernest Renan in druge. Zakaj bi se človek vznemirjal, dokler se ne kaj dejanski ne pripeti?

Solnce zahaja in umazanost izginja. Iz mirajad oken prično blesteti lučice, dokler ne izgleda cela stran griča kot bajna dežela, posejana z milijoni velikih kresnic. Na večjih cestah je opaziti manj šuma. Promet je skoro izmrl in le kak avtomobil vznemirja sempatam nočno tišino, kak avtomobil ali pa rezki glas prodajalcev, ki ponujajo svojo robo pozno v noč.

Nikakega glasu pa ni čuti z bojnih ladij. — a one ne spe.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Ne odlašajte do zadnjega časa.

BOŽIC, — praznik veselja in lepih spominov se približuje. Vemo, da se bodo naši rojaki v Ameriki, kakor prejšnja leta tako tudi letos spominjali svojih v stari domovini po mogočnosti s kakim denarnim darilom.

Ako hočete biti sigurni, da bo Vaša pošiljalev po najnižji ceni obračunana in v pravem času izplačana, Vas vabimo, da se obrnete na nas.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno zastopstvo JADRANSKE BANKE.

Zločinci.

Fr. Milčinski.

(Nadaljevanje.)

"Saj ni treba možu jemati vsega upanja," sem nadaljeval. "Rečite mi tako, naj se najprej poljša in si zasluži zaupanje, potem se mu utegne nakloniti potrebna podpora. Saj se ne mudi tako s črevljarskim en mesec ali dva naj le še potuje za svojo tvrdko in dobro se naj drži in trezno. Bomo videli... Otrok sta tako v bolnici, vi greste lahko v kako delo, v teku dveh mesecev si oba kaj prihranite, vi in mož, ako bo res... Potem vama pa še drugo seže pod pazduho. Če pa mož ostane, kakršen je, potem se ne brigamo več zanj, naj počenja, kar hoče, vi z otrokoma ga pustite in se preselite k hčerki Malki, ki bo tačas že imela službico učiteljice, nekaj podpore se vam bo pa tudi dobilo."

"Ne vem, kaj bo rekel," je zatarnala, "hudo mi je, mislim na ločitev."

Bila je vedeti potrta, ko je šla. Pa pridrvi proti večeri Fajfarica: Hela, popoldne je bil Korčec v bolnici, smrdel je po žganju in zahteval otroka: on je oče, nje gova sta otroka, on stori z njima, kar hoče! Pa so mu izročili otroka braniti mu ju niso mogli brez sodne prepovedi. Skoda za revčeka — starejši se je bil pravkar privadil jesti z žlico, prej menda vse svoje živje dni še ni videl takega orodja.

Tako je hitela praviti in požirek konjaka ji je prav dobro del. No, da! Podpore deliti je jako lahko; denar vsakdo rad vzame. Pomagati pa je zelo težko! Vsaka pomoč, da bo trajna, zahteva pred vsem, da se izpremenijo zanižane razmere, ki so vzrok bedi. Ta izprememba pa ne gre brez bolečin in brez boja — ako sploh gre. — Dedec se je pač po svoje maščeval, ker mu nismo kar jadrno pomolili zaželjenih sto goldinarjev. — Zdaj smo bili tam, kakor od kraja!

Moja misel je bila ta: Ako baha ne mara proč od dedca, pustimo vse v miru, saj ne pridemo do nikakega cilja.

Fajfarica pa: Ne in ne, otroka sta reveža, otrok ne smemo zapustiti! Korčeca res nima močnej volje, ali kadar bom jaz rodil leto za letom štirinajst otrok mi je očitala Fajfarica — je tudi ne bom imel. Zato ji po resnem predurku kar ukazovati, sodišče kot varstvena oblast pa je po klicano, da nam pomaga! — Fajfarica je bila res izborna ženska.

Šel sem torej na sodišče. Tam so me pošiljali iz ene sobe v drugo, slednjič sem se srečno ustavil pri mlademu gospodu; menda se je zbal, ko sem mu povedal, da sem major, in me ni naprej zapodil. Bil je prav prijazen gospod; take lepe kravate ne vidiš vsak dan, kakor je dičila njega, ponudil mi je celo stol in vse sva se pomenila. Obljubil je, da bodo orožniki preiskali vso stvar — zaslislale se bodo priče in potem bo sodišče ukrenilo svoje.

Vprašal sem, če lahko otroka takoj zopet vzamemo; odgovoril je, naj rajši počakamo — če bilsa, bodo že orožniki storili svoje.

Prosil sem ga še pojasnila, v kolikem času se utegne stvar rešiti. Povedal je, da v kakih treh, štirih tednih; seveda nadaljnjih štirinajst dni ima Korčec še pravico pritožbe in če se pritožuje do konca, pač lahko par mesecev preteče, predno stvar stopi v pravno moč....

Dovolil sem si pripomniti, da so razmere pri Korčetovih tako napete, la lahko kar v hipu pride do katastrofe — mladi sodnik pa me je petolazil: "Saj so orožniki tukaj!" Imel je ganljivo zaupanje v orožnike in nekoliko sem že dvomil, ali sem prav storil, da sem šel na sodišče, ali bi se ne bil bolje obrnil naravnost na orožnike.

Torej čakati!

Korčeca ni bilo več k meni, ne vem zakaj ne... zatekla se je rajši k Fajfarici. Podpirali smo ji otroka z mlekom in kruhom — za se in za svojega ljubega moža si je pač že drugod priberalila

prehrano. — Hčerka Amalija je prebila zrelosti izpit s prav dobrim uspehom in komaj je pričakovala, da jo nastavi na eno vzame mater in brata k sebi. Stopil sem k deželnemu šolskemu nadzorniku in je priporočil, naj jo v takne čim dalje proč od Ljubljane kam v hribe, kamor dedec lahko ne najde za njimi. Nadzornik je obljubil, da bo vpošteval razmere — vsa stvar je bila torej v dobrem tiru.

Ali človek ne bi verjel, kako težko je rešiti ljudi iz močvirja bede!

Preteče teden, pretečeta dva, pa prisopihajo zopet Fajfarica nad me: Malka je poslala vest — oče je pretepel mater, da nezvestna leži, če že ni umrla; sosedja je bila prihitela k botriji ji to sporočiti — za božjo voljo naj torej povezem svoj klobuk na glavo in tečem na sodišče!

Seveda jaz kot pokonec in jo uberem tja proti bramni pravice, pa ko zagledam sodno poslopje, se mi obude spomini, kako sem romal od vrat do vrat in kako dolgo tukaj stvar potrebuje, da stopi v "pravno moč" — pa sem se obrnil in se peljal na orožništvo.

Tam se človeku res bolje postreže. Bridki mož postave me je poslušal, že se je opasal in komatal in šla sva h Korčetovim.

Njega, Korčeta, ni bilo doma. Korčeca je ležala na tleh, glavo je imela v naročju Malke, ki je sedela na tleh in molila materi čelo, oni mali, ki se je v bolnici seznanil z žlico, je pa pripravljaval obkladke. In smrdelo je, da se mi je kar želodec obračal.

Malka je bila v zadregi. Hitela je praviti, da ni tako hudo, kakor se je bala... mami je le slabo... pa jim je odlegla....

Orožnik se je sklonil čez bolnico, potem se je ozrl še po sobi, res je našel na tleh za pest ženskih las in mi jih pokazal. Naročil je še Malki, če bo treba, naj le pošljejo k orožnikom. Potem sva zopet šla skozi vrsto zbrancega radovednega ženstva in naraščaja.

(Dalje prihodnjič).

Fantastični načrt zgradbe.

Po nekem poročilu "Izvestija" je predložil Kamenjev, predsednik sovjeta v Moskvi, centralni vladi načrt zidanja ogromne stavbe, katere stroški bi znašali nič manj kot 14.000.000 zlatih rubljev. V načrtu je v sredini mesta zidanje ogromne "Palace dela" ki bo imela prostora za okoli 20.000 ljudi. Palača bo razdeljena v štiri manjše in en večji oddelki. Stolp bo najvišji na svetu. Prvi načrt je napravil arhitekt Sušusiev. Za definitivni načrt pa bodo povabljeni arhitekti celega sveta na mednarodno tekmovalno, za katero so že razpisane visoke nagrade. Prostor te ogromne stavbe bo obsegal površino 216.000 kvadratnih čevljev in se je v ta namen začel podirati hotel "Kontinental" in šest drugih poslopij. Z delom pa se prične pomladi leta 1923. Kakor se vidi imajo boljševiki še dovolj denarja.

Vernih duš večer.

Zložil Anton Medved.

Na gomile zapuščene prišla je novej pamlad, pred slovesom jih poljubiti zadnjikrat.

Kar je cvetov še žarelo z vrhov in prisojnih lin, s sabo je prinesla mrtvim za spomin.

In zavonil zvon je v stolpu, in zaplakal je oblak, in zajčkal silen veter v gluhli mrak,

in zapeli so duhovi žalno pesem davnih let: z Bogom, zlate sanje, z Bogom, lepi svet!

Kaj se lahko naučimo od divjakov?

Iz Londona poročajo: — Slabo zdravje ali bolehnost je soglasno s slavnim znanstvenikom, dr. Leonardom Hill-om, prav posebna lastnost civilizacije. V razpravi, ki nosi naslov: — Kaj lahko uče divjaki glede zdravja, — daje dr. Hill uvaževanja vredne nasvete. On pravi:

— General Bruce, ki je vodil ekspedicio na Mount Everest v Himalaji, opisuje tibetske nosače, ki so nosili teže po sto funtov od višine petih tisoč čevljev do višine 14.000 čevljev. Neka deklica, poroča general, si je naprtila šotor, tehtajoč 160 funtov ter ga nesla po prelazu navzgor z nemurno energijo.

Tibetanska plemena žive od naravnih živil kot so mleko, koruza in zelenjava. Le redkokdaj zavživajo sladkor ali alkohol. Svoja telesa ohranijo sposobna potom vezbanja in dela na prostem zraku ter v solnčni svetlobi. Ljudje teh plemen žive zelo dolgo, ter so prosti vseh živčnih in prebavnih bolezni, umetja slepiča, kolike in neštevilnih drugih bolezni, ki se končujejo na "itis", ki trapijo prebivalce velikih mest.

Civilizirani človek potrebuje knjigo, obsegajočo par sto strani da le zaznamuje imena svojih bolezni. — Na drugi strani pa ohrani divja žival ali divji človek, čeprav je izpostavljen svojim naravnim sovražnikom v večji meri kot pa civilizirani človek, svoje telo zdravo ter ima od življenja večji užitek kot pa je najbrž kdaj imel človek, ki živi omejeno življenje v mračnih ulicah ter v ozračju, ki je polno dima in nesnage.

Izkušnja je pokazala, da je mogoče otroke, ki trpe na tuberkuloznih boleznih kože ali žlez, v sklepah in kosteh, ozdraviti v sanatorijih, kjer se izpostavijo njih gola telesa ob vsaki priliki solnčnim žarkom ter prostemu zraku.

Ljudje, ki se kopljejo v morju, postanejo zagoreli, ker se izpostavijo učinkovanju solnčnih žarkov. Življenjski ogenj se razplami pod uplivom hladnega zraka, ki piha krog njih telesa. Gorjota v notranjosti telesa pa morajo ohraniti potom kemičnega pretvarjanja hrane, mesto da se

ohrani otroke preveč gorke umetnim potom s pomočjo preobile obleke ter bivanja v okuženem zraku preveč segrelih sob.

— Tek otrok v takih sanatorijih se pospeši na ta način in vsled tega zavzijejo velike množine dobre, redilne hrane in s pomočjo tega se poveča njih odporno moč napram boleznim. Ob istem času pa absorbira koža in do gotove mere tudi kri pod njo solne žarke, v kateri se kopljejo njih telesa. Vse to izvaja svoje zdravilne učinke.

— Preiskave v zadnjem času so pokazale, da je mogoče ozdraviti otroke s takozvano angleško boleznijo, to je omejenjem kosti, stem da se jih izpostavi prostemu zraku ter solnčni svetlobi tudi kadar ni njih dijeta zadostna. Čeprav je pomanjkljiva dijeta glavni vzrok te bolezni.

Kadar se to bolezen umetno proizvede pri belih podganah, stem da se jim daje hrano, kateri manjka soli fosforja, je mogoče to bolezen odpraviti, stem da se da podganam zopet hrano, vsebujočo soli fosforja ali da se jih izpostavi solnčni luči.

— Prebivalci naših velikih mest, ki žive večinoma v stanovanjih, obstoječih večinom iz dveh ali treh sob, trpe vsled pomanjkanja zraka in solne luči tudi vsled pomanjkanja gibanja na prostem zraku, ki pospešuje tek ter trdno zdravje.

— Ob istem času pa zavživajo hrano, iz katere so vzeli mlinarji in drugi skoro vse snovi, ki so neobhodno potrebne za zdravje. Prav po pravici je rekel nekdo, da zmanjša vsaka roka, ki se dotakne naravnih živil, njih vrednost ter poveča obremenitvi tujih cen.

V živilih najdemo snovi, ki so neobhodno potrebne za zdravje, rast in odpor proti mikroskopskim boleznim in te snovi se imenujejo vitamini. Te vitamine pa se kaj lahko uniči potom procesov mlinarjev ter takozvanim "cannerns."

Bela moka je naprimer bolj škodljiva kot pa koristna zdravju, ker ji je vzela mlinar vse vitamine in soli, neobhodno potrebne za zdravje.

Prerokovanja in preroki.

V XIII. veku je prerokoval neki menih brandenburškega samostana Lenina: "Ko bo vlada! enoročni cesar, ki bo stopal na konja z desne strani, bo Nemčija izgubila veliko vojno. Ta vojna se začne leta 1912." — Menih je prerokoval resnice: Nemčijo je vladal Viljem, ki je mogel uporabljati le eno roko ter je zato zajahal konja vedno z desne strani. Glede začetka vojne se je prerok sicer zmotil za eno leto, a vojno je Nemčija popolnoma izgubila.

Nostradamus je leta 1555 prerokoval, da bo španska mornarica uničena ter da potem zavladna na morju Anglija; prerokoval je dalje veliko francosko revolucijo leta 1789., razpad francoskega cesarstva in končni izbruh svetovne vojne leta 1914. In Nostradamus je prerokoval, da nastane po tej veliki vojni, na Francoskem krvav prevrat ter da postane Franeja zopet kraljestvo. Italija doživi strašno revolucijo, v kateri pogine kralj in prestolonaslednik. Rusija in Poljska postaneta zopet monarhiji, Nemčija pa ostane republika ter se poveča v Veliko Nemčijo. Leta 1839. bo za Anglijo vojno leto.

Dr. Brune Altmann, ki poroča o teh prerokovanjih, piše: Zadnji čas je, da se znanstveni strokovnjaki lotijo naloge ter doženejo, kaj je prinesla doslej preroka umetnost resničnega in kaj nam pri svojem današnjem razvoju lahko prinese. Nemčija stopa z dobrim vzgledom naprej. Znanstvena komisija (profesorji Deffoir, Moll in Bärwald) se je po naročju nemškega ministra lotila hipnotičkih, spiritistnih in telepatičkih pojavov, da loči znanstveno uporabna dejstva od brezumnosti in fantastičnosti. Uspehi teh preiskav se objavijo kmalu. To pa ne zadošča. Te naloge se mora lotiti mednarodni svet. Le skupno delo posameznih kulturah delati nam lahko prinese

Padec cen sladkorja v Mariboru. Tekom enega tedna je padla v Mariboru cena sladkorja za kilogram od 96 na 78 in celó 76 kron. Pričakuje se še nadaljnji padec.

Jugoslavija irredenta.

Tatvine v Trstu.

Mlekarici Ani Dimitrovič, stanujoči na Kelonkovec, so ukradli osla in par vrčkov mleka.

Uradniku Ernestu Princeku je odnesel neki zlikovec pri cerkvi sv. Antona listnico s 385 lirami.

Tatinski brivci.

Brivci Josip Surac, star 23 let, stanujoči v Trstu, je hodil redno vsak dan brit kraljeve stražnike v vojašnico v Kocetu. Pri tej prički je pa vedno iznaknil temu ali pa onemu stražniku gotovo sveto denarja, ali pa kakšno srajco, nogavice, spodnje hlače itd. Po dolgem času so mu vendarle prišli na sled; zasačili so ga ravno, ko je odpiral kovček nekemu stražniku. Brivci je bil sprva tako nesramen, da je trdil na vse mogoče načine, da je nedolžen; končno je pa vendarle priznal, da ni imel dobrih namenov. Le je odpiral kovček. Spravili so ga pod ključ.

Bolnik, ki je okradel zdravnika.

Na tržaški rešilni postaji se je pojavil slabobolečen mož, ki je imel na čelu bunko podobno orehu. Pravil je, da je pogledal v neki staromeški krmi pregledobko v kozarec, kar je imelo za posledico, da se je začel "božati" z nekim pijanum človekom. Pri tej priliki ga je pijanec udaril s ključem po čelu, tako da se mu je čez par minut prikazala bunka. Mož so položili zdravilo na bunko in ga nato odslavili. Kmalu po njegovem odhodu je zapazil službojuči zdravnik, da mu je izginil površnik, ki je visel na vratih. Kdo mu ga je ukradel? Mož z bunko na čelu.

Sreča v nesreči.

Trinajstletna Ana Sanzevič ter njena desetletna sestra Marija sta šli po ulici v Trstu Nenadoma je priletel isker konjiček, vprežen ob koleselec in podrl obe deklici na tla z vso silo. Ljudje, ki so videli nesrečo, so glasno zakričali. Brž je pritekel k deklicama mestni stražnik. Toda našel ju je v svoje začetne popolnoma nepoškodovani.

Zastrupil se je radi bede.

Viktor Lesmeršič, star 60 let, stanujoči v Trstu, se je nahajal v zadnjem času v veliki bedi. Mož se je navečal tega trpljenja in se je zastrupil s karbolno kislino.

Tatovi v stanovanju.

Pri hellem dnevu so vdrli nezna ni tatovi v stanovanje Lucije Furjan v Trstu ter odnesli zlatnine in perila v vrednosti nad 1000 lir.

Ranjen na roki.

Elektrikar Karel Peterjan, star 15 let, doma iz Gorice, ki je uslužben pri Mizzaniju, se je ponesrečil, ker mu je padel kos železa na levo roko. Moral je v bolnico.

Žalil je armade in Italijo.

Kot se poroča, je Matevž Škabar, star 79 let, doma iz Repentne, vsiljiv berač, ki se pogosto zelo arogantno vede. Te dni je bil aretiran, ker je nadlegoval ljudi z beračenjem, pri tej priliki pa je bil toliko nepreviden, da je žalil armado in Italijo. Zaprl so ga.

Kronanje Marije.

Pred kratkim so imeli na Stari gori v Slovenski Benečiji lepo cerkveno slavnost. Vspričo škofov in mnogostevnih vernega slovenskega in furlanskega ljudstva so kronali oltarno Mater Božjo. To poročamo posebno vsled tega, ker je Stara gora sred: slovenske zemlje in so se slavnosti udeležili Slovenci v obilnem številu. Saj piše list "Il Friuli", da je na tisoče ljudi klicalo Mariji "Živio".

Rekruti.

Iz Gorice poročajo: Te dni se je vršil vpoklic naših fantov k vojašnici. Nešteto jih je prihajalo dan za dnem v Gorico s svojimi kovčgi. V vojašnicah so jih še enkrat temeljito pregledali, deloma jim ostrigli lasne in jih skopali, potem pa je lahko ostal pri vojakih le tisti, ki je hotel, drugi pa so se smeli vrniti na svoje stroške domov. Do 24. septembra. Jasno je, da med našimi fanti ni bilo nebenega, ki bi bil pripravljen ostati pri vojakih, zato so jih vse zopet vozili na različne kraje domov. Mi sicer res ne vemo, zakaj je to dobro, da fante kličejo dvakrat v vojašnico ter jim s tem delajo nepotrebno izgubo časa in denarja.

Ustanovitev zadruge vojnih oškodovancev v Idriji. — Razširjenje delokroga konsorcija vojnih oškodovancev za obnovitev v Gorici.

Uradni list "Osservatore Triestino" je objavil dva odloka, ki se tičejo zadrževanja naših vojnih oškodovancev. S prvim odlokom se odobruje ustanovitev zadruge vojnih oškodovancev v Idriji. Delokrog omenjene zadruge se bo raztezal na občini Idrija, Godovci in Črni vrh. Z drugim odlokom se pooblašča konsorcij vojnih oškodovancev za obnovitev v Gorici, ki je bil ustanovljen z odlokom generalnega civilnega komisariata od 22. junija 1921, da razširi svoj delokrog tudi na občini Ločnik, Podgora, Solkan, St. Andrež in Bilje (politični okraj gorški). To razširjenje delokroga pa je treba razumeti tako, da je dovoljeno samo, kolikor gre za obnovitev in popravilo poslopij, ki se nahajajo v omenjenih občinah in so last vojnih oškodovancev, ki so že bili sprejeti za člane omenjenega konsorcija. — Ista številka uradnega lista prinaša tudi izjavo glavnega civilnega komisariata, s katero se potrjuje sprejem v konsorcij vojnih oškodovancev za obnovitev v Komun slednjih vojnih oškodovancev občinarjev komenske občine: Metkaj Ivan, Volčjigrad 13, Stofa Avguštin, Volčjigrad 3, Strekelj Ivan, Volčjigrad 34, Meršik Alojzij, Komen 117, Umek Iv., Komen 118, Tavčer Martin Komen 168, Mrzek Alojzija, Komen 117, Svata Josip, Preserje 23, Pipan Ivan, Preserje 3, Kavčič Vincenc, Komen 178, Godnič Franc, Komen 55, Malič Alojzij, Komen 72, Kovarčič Josip, Komen 29, ter Strekelj Josip, Komen 86.

VARILO.

New York, N. Y.

Tem potem se vjudno vabi vse rojake in rojakinje v New Yorku in okolici k igri "Divji lovec", katere priredi pevsko in dramatično društvo "Domovina" v nedeljo 12. novembra v dvorani na 62 St. Mark's Place v New Yorku. Začetek točno ob 5. popoldne. Ker je ta igra ena najlepših, kar jih mudi slovenski oder, zatorej vabimo vse rojake in rojakinje, naj nikdo ne izostane biti navzoč pri tej predstavi. Po igri prosta zabava. Za okrepila bo skrbel Odbor. (3x 1,68—11)

VABILO NA VESELICO.

Greensburg, Pa.

Društvo sv. Rožnjega Telesa št. 77 JSKJ v Greensburgu priredi dne 11. novembra svojo letno veselico. Kakor ponavadi vsako leto mora plačati vsak član en dolar, ako se je udeležil ali ne, in sicer v korist domače blaginje, ker je zelo izčrpana. Nečlani plačajo 50c, žene in dekleta pa 25c. Torej vabimo vse člane, kakor tudi vse posamezne Slovence in Slovenke, da se udeležijo te veselice. Vabimo tudi naša sosedna društva, da nam prisložejo na pomoč. Noben udeležnik se ne bo kratkocasil, ker za plačazelnje je preskrbljeno in tudi zaokusen prigrizek, pa še sladke mokrte ne bo manjkalo. Torej še enkrat vas vabimo na 11. novembra ob 7. uri zvečer v dvorano Hammer Plan Hall (12—11) Veselični odbor.

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vojni listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškim dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnim.

Frank Sakner Stat Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZAKAJ TRPETI?

Revmatizem, nevralgije in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

Dr. PAIN-EXPELLERJA

Travniška zdravila reg. v pat. ur. Zdr. dr. Opatje, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

Kakovostne zdravila travniškega zdravila.

Najbolj poučna slovenska knjiga, kar jih je izšlo letos v Ameriki.

Slovensko Amerikanski Koledar

Koledar je bolj obširen, kot je bil pretekla leta, vsebuje 192 strani s 43 umetniškimi slikami.

V večji in boljši opremi za isto ceno.

Kratek pregled vsebine:

Večni koledar; Frank Oklešen; Slovenska sreča; Anton Terbovec; Na skrajnem zapadu; Deportacija, usoda slovenske družine v St. Louisu; Princeninja; Iz zgodovine Williamsbankarja; Nepremagljivi Gavrilankar; Matija Pogorelec; Msgr. Jos. E. Buhu v spomin; Pozabljeni mesta; Dr. Aleksander Graham Bell; Leap Frog; O jugoslovanem kralju in kraljici; Kdaj je bilo dobro na svetu?; Premogarska stavka; Dr. Jos. V. Grahek; Zdravstvo; Razne zanimivosti; Najbolj okrutni ljudje; Paviciljubna botra; Dr. Walter Rathenau; Kako zavarovati se pred strelo; Luč, barva in razpoloženje; Ali ribe slišijo; Kako postanejo vojne; Ali izhajajo človeška plemena od enega plemena?; Kitajska civilizacija; Vera v pravih časih; Človek v aravi; Kdaj bo svet res dober?; Stoletnica vlada; Mimi Arko; Iz moje zbirke; Podgane; Borba proti moskitom; Inteligenca slonov; Smrt Michaela Collinsa; Problemi tehnike; Smrt Karla Habsburškega; Onesvečenje; Ustroj sovjetske federativne republike; Svet se je naveličal kraljev; Raznoterosti; Kosmične megle; Izpreminjajoče se in nove zvezde; Ali ženske res ljubijo mir?; Tvorinca; Za smeh in kratek čas.

Glede zanimivih razprav, pripovedi in poučnih člankov presega vse dosedanje.

Cena s poštnino samo 40c.

Za Jugoslavijo je ista cena.

Izrežite ta kupon, pridenite pokritje v znamkah ali Money Order, ter pošljite nam.

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York

Priloženo pošiljam \$....., za kar Vas prosim, da mi takoj pošljete iz "Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1923.

Ime

Naslov

Pošljite kupon še danes.

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

36

(Nadaljevanje.)

Prenehal je za trenutek. Njegovi tovariši so mrmrali v priznanje in španski jetniki so postali nemirni. Mladi Espinosa je stal pred njim in njegovo lice je bilo izmenoma blede in zalito s krvjo. Čakal je na kako navodilo od svojega očeta, a nobeno ni prišlo. Vse je kazalo, da je pogum Don Diega izginil vspricho strašne preizkušnje. Visel je v svojih strašnih vezeh ter molčal. Očividno si ni upal pozvati sina, naj odkloni predlog in najbrž se je tudi sramoval pozvati ga, naj se uda. Prepustil je odločitev popolnoma sinu.

— No, — je rekel Blood, — Mislim, da sem se dosti jasno izrazil. Kaj pravite na to?

Don Esteban si je omočil suhi ustnici ter si obrisal s hrptom svoje roke potne srage, ki so mu stopile na čelo. Njegovi oči so se za trenutek divje ozrle na ramena očeta, kot da ga prosijo nasveta. Oče pa je molčal.

— Jaz . . . jaz sprejemam, — je rekel konečno ter se obrnil proti Špancem. — In vi, vi, boste sprejeli tudi, — je prošil strastno. — Radi Don Diega, radi vas samih, radi nas vseh. Če nočete, nas bo ta mož poklal brez usmiljenja.

Ker se je vdal deček sam in ker ni njih voditelj svetoval nobenega odpora, zakaj naj bi oni izvali svoje lastno uničenje potom razkazovanja brezkoristnega junaštva? Odgovorili so brez obotavljanja, da bodo storili vse, kar bodo zahtevali od njih.

Blood se je nato obrnil ter stopil k Don Diegu.

— Žal mi je delati vam nepravice na ta način. . . . Za trenutek je prenehal ter namršil obrvi, pri čemer je pozorno ogledoval jetnika. Nato, pa komaj opaznem presledku pa je nadaljeval: Mislim pa, da se vam ni treba bati nobene druge nepravice razven te in lahko se zanesete name, da jo bom skrčil kolikor le mogoče.

Don Diego mu ni dal nobenega odgovora.

Peter Blood je čakal en trenutek ter ga opazoval. Nato pa se priklonil ter stopil nazaj.

Dvanajsto poglavje.

DON PEDRO SANGRE.

Cinco Llagas in Encarnacion sta se po primerni izmenjavi signalov ustavili v razdalji četrtil milje druga od druge in po morsk gladini, ki je ločevala obe ladji, je hotel čoln s Cinco Llagas, katerega je veslalo šest španskih mornarjev. V ospredju čolna sta stala Don Esteban de Espinosa ter kapitan Peter Blood.

Čoln je tudi nosil dve škrinji, vsebujoči petdeset tisoč zlatnikov. Zlato so vseh časih smatrali za najboljši dokaz dobre vere, in Blood je ekleinil, da mora biti v vseh oziirih zunanost na njegovi strani. Njegovi tovariši so bili sicer proti temu, a volja Blooda je zmagala. Imel je nadalje pri sebi debel paket, naslovljen na nekakega španskega grande ter zapaketen z grbom Espinosa. To je bil nadaljni dokaz dobre vere, katerega je hitro izdelal v svoji kabini, kjer je dajal svojemu mlademu tovarišu konečna navodila.

Don Esteban je dal izrazu svojemu zadnjemu nemiru:

— A, kaj, če se boste izdali? — je vzkliknil.

— To bo nesreča za . . . vse. Svetoval sem vašemu očetu, naj moli za najin uspeh. Zanašam se na vas, da mi boste pomagali.

— Stori bom najboljšo. Sam Bog ve, da si bom prizadeval storiti najboljše, — je zatrjeval mladič.

Blood je zamišljeno priklinal in nobene nadaljne besede nista izpregovorila, dokler ni zadel čoln ob Encarnacion. Don Esteban je splezal po lestvici navzgor in sledil mu je kapitan Blood. Na krovu je stal admiral sam, da ga sprejme, čeden in vitek mož, nekoliko starejši kot Don Diego, kateremu je bil zelo podoben. Za njim so stali štirje častniki ter menih v črno-beli kuti dominikancev.

Don Miguel je razprostrl roki, da sprejme svojega nečaka, kojega vidno paniko je smatral za radostno razburjenje in potem, ko ga je pritisnil na svoja prsa, se je obrnil, da pozdravi spremljevalca svojega nečaka.

Peter Blood se je graciozno priklonil, popolnoma hladen in zbran, vsaj v kolikor je bilo mogoče presoditi to po zunanosti.

— Jaz sem, — je objavil ter pri tem dobesedno prevedel v španski jezik svoje ime, — Don Pedro Sangre, nesrečen plemič iz Leona, katerega je pred kratkim rešil iz suženjstva junaški oče Don Esteban. — S par besedami je nato orisal namišljeno zajetje ter temu sledeče oproščenje iz rok prokletih krivovercev, ki imajo v svojih rokah otok Barbados.

— Benedicimus Domino, — je rekel menih, ko je čul to povest.

— Ex Coc nunc et usque in seculum, — je odvrnil Blood, ki je bil včasih tudi papist, s povešenimi očmi.

Admiral in ostali častniki so ga s sočutjem poslušali ter ga pristrčno sprejeli. Nato pa je prišlo vprašanje, na katero je čakal Blood s strahom.

— Kje pa je moj brat? Zakaj ni prišel sem, da me pozdravi?

Mladi Espinosa je hitro odgovoril:

— Mojemu očetu je žal, da se mora odpovedati tej časti in to mu veselju. Nekoliko bolehen je, gospod stric, — o, nič resnega. Le toliko, da morajo stati v kabini. Malo mrzlice ima vsled majhne rane, katero je dobil tekom zadnjega pohoda proti Barbados, ki se je končal s srečnim oproščenjem tega gospoda.

— Ne, ne, nečak, — je protestiral Don Miguel z ironičnim glasom. — Jaz ne smem ničesar vedeti o teh stvarih. Jaz imam čast zastopati tu na morjih njegovo katoliško veličanstvo, ki je sedaj v miru z angleškim kraljem. Že si mi povedal, več kot je dobro zame, da vem. Skušal bom pozabiti to in tudi vas, gospodje, — pri tem se je ozrl naokrog po častnikih, — prosim, da pozabite to. — Pri tem pa je pomežnil kapitanu Bloodu z enim očesom. — Ker pa ne more priti on Diego k meni, pojdem jaz k njemu, — je dostavil.

Za trenutek je bil obraz Don Estebana maska bledega strahu. Tedaj pa je prišel govoriti Blood, s pritajenim, zaupnim glasom, ki je razodeval zgovornost, prepričevalnost in porogljivost.

— Če vam je prav, Don Miguel, to je ravno stvar, katere ne smete storiti in katere ne želi Don Diego, da bi jo storili. Ne smete ga videti, dokler ne bodo njegove rane zaceljene. To je njegova želja. To je tudi resnični vzrok, zakaj ga ni tukaj. Resnici na ljubo rečeno, niso njegove rane tako resne, da bi ne mogel priti. Upošteval je samega sebe ter napačni položaj, v katerega bi prišli vi, če bi vas on direktno obvestil o tem, kar se je pripetilo. Kot je rekla vaša ekscelencna vlada mir med njegovim katoliškim veličanstvom ter angleškim kraljem in vaš brat Don Diego . . . Prenehal je za trenutek. — Prepričan sem, da mi ni treba govoriti še naprej. Kar ste čuli od naju, ni nič drugega kot enostavna govorica. Vaša ekscelencna razume.

Spomini bivšega nemškega kaiserja.

Drugo poglavje Viljemovih memoarov je posvečeno gen. Capriviju, ki je bil naslednik kneza Bismarcka na sedežu državnega kancelarja. Viljem pripoveduje, da je Caprivi le malo razumel pomorstvo in da ni imel smisla za reorganizacijo nemške mornarice. Zato se cesar pihvali, da je pravzaprav on ustvaril nemško mornarico. Do kancelarskega mesta je prišel Caprivi samo iz ozirov na Bismarcka, kjer se je hotelo imenovati nekoga iz njegove generacije. V ta čas pade zamena Zanzibara za Helgoland, kar se je proglasilo za čindalekovidne politike in nemški narod ima biti hvaležen Capriviju, da je mnogo pred svetovno vojno zagotovil Nemčiji Helgoland in tako omogočil zmago pri Skageraku. Caprivi je odšel s svojega mesta brez vsake nevolje. Treba je bilo novega kancelarja.

Po dolgem razmotrivanju se je cesar odločil za kneza Hohenloha, katerega je že Bismarck visoko cenil radi njegove državne zvestobe. Knez Hohenlohe je bil tip starega plemenitega grandseigneura in je bil po materni strani s cesarjem v sorodstvu ter so ga v cesarski hiši nazivali za strica. V prvo dobo Hohenlohevega kancelarstva spada slučaj, ki postavlja v zanimivo luč razmerje do Francije in Rusije. Francija je nameravala svoje čete iz Alžira odpoklicati in jih dislocirati ali v južnem delu države ali pa proti Alžirski. Cesar je opozoril na to carja Nikolaja II. s pripombo, da bo prisiljen k protidredbam, ako car ne zadrži tako izjavajočih korakov svojih zaveznikov. Nato je prišel k njemu ruski knez Lobanov, takrat ruski zunanji minister. Hotel je cesarja pomiriti radi omenjene dislokacije, češ, da so vse tozadevne govorice gola bajka. On prinaša iz Pariza povsem pomirljiva zagotovila in nikomur se ni treba nič bati. Cesar mu je takoj ošabno odgovoril, da se beseda "bati" ne nahaja v slovarju nemškega oficirja. Ako Francija in Rusija hočeta vojno, bi jima tega ne mogel zabraniti. Knez Lobanov je pogledal proti nebu in zatrjeval, da na vojno nihče ne misli in da vojne ne sme biti. Najvažnejše po Hohenlohem je bila pridobitev Tsingtau. Nemčija je bila mnenja, da potrebuje za svoje ladje premoreganske postaje, in da se mora na vsak način uveljaviti želja trgovskih krogov, da se izrabi prilika, ko se Kitajska odkriva mednarodnemu prometu, za nemško trgovino. In tako je Nemčija prišla na misel, da si pridobi Tsingtau. Rusija ni delala nikakih posebnih zaprek. Ruski car je nadalje izjavil cesarju, da nima na deželnih delih južne črte Tient-sin-Peking nikakega interesa, zato pa Rusija ne bo delala težkó Nemeem glede Shantunga. Ruski interes se osredotoča na deželne dele ob Port - Arturju itd. Nato je prišla vest o umoru dveh nemških katoliških misijonarjev v Shantungu. Ves nemški katoliški svet je zahteval radi tega energične korake. Tako je odšel princ Heinrich, da prevzame poveljstvo brodovja, ki je odplovalo v obrambo vzhodnoazijske divizije. V novembru 1897. je bil zaseden Kiaučou in dne 6. marca 1898. je Kitajska podpisala glede Kiaučoua najemninsko pogodbo. Anglija je pozorno sledila Nemčiji na njenem pomorskem gibanju in kmalu je prišlo med njo in Japonsko do misli, da se sklene angleško-japonska zveza proti prodiranju Rusije in Nemčije na vzhodu. — Sledile so razne angleške publikacije, ki so razburjale angleško razpoloženje proti Nemčiji. Prof. Usher je leta 1913. izdal obširno delo, v katerem se je prvokrat razkril obstoj tajne pogodbe med Anglijo, Ameriko in Francijo iz leta 1897., iz katere je razvidno, da so se te države združile proti Nemčiji za slučaj vojne.

To daje globok vpogled v predzgodovino in pripravo za svetovno vojno s strani "antante", ki se je že takrat združevala proti Nemčiji, čeprav še ni nastopala pod imenom "Entente cordiale". Tako je lahko razumeti odpor

Anglije leta 1897. proti dogovoru Nemčije za premoreganske postaje in razumljiva je tudi jeza da se je Nemčiji z rusko pomočjo posrečilo ustaliti se na Kitajskem. Zunanji urad označa Viljem v svojih nadaljnjih izjavah za zelo pomanjkljiv, radi česar je prišel pri ljudstvu, kakor tudi pri vojaštvu do splošne nepriljubljenosti. V zunanjem uradu je vladalo načelo: "Le mir! Le nikar ne nevšečnosti z drugimi državami! Cesar je hotel temeljiti reform, pa vsak kancelar se je uprl.

Med tem je Tsingtau cvetel in Japonci in Angleži so ga gledali zavidno. Leta 1914. je Anglija zahtevala, da naj vzame Japonska Tsingtau, čeprav je bil v resnici Kitajski. Japonska je to z veseljem storila in ga vrnila šele začetkom t. l. Kitajski. Tako je Anglija iz trgovske nevoščljivosti uničila veliko nemško kulturno delo v inozemstvu. O "rumeni nevarnosti" se je pogovarjal nemški cesar z ruskim carjem po rusko-japonski vojni. Car je bil vidno pod velikim vtiskom naraščajoče japonske moči in ogroženja Rusije in Evrope s strani Japoncev. Vrtil se je tale zanimiv pogovor: Cesar je rekel carju: Ako se Rusi prištevajo kulturnim državam Evrope, morajo biti pripravljene, da sprejmejo njihovo varstvo proti "rumeni nevarnosti" ter se bodo skupno z Evropo borili za svojo in njeno ekstenzijo in kulturo. Ako pa se čutijo Rusi Azijate, se pridružijo "rumeni nevarnosti" in skupno z njo napadejo Evropo. Car mora po tem urediti svojo deželno obrambo in svojo vojsko. Na vprašanje carjevo, kaj pričakuje cesar, da bi storili Rusi, je Viljem odvrnil: "Drugo"! Car je bil razburjen in zahteval od Viljema, naj pove, na kaka dejstva naslanja svojo sodbo. Viljem je odvrnil: "Na dejstvo zgradbe železnice in pohoda ruske armade na prusko-avstrijsko mejo." Car je protestiral in zatrjeval, da so Rusi Evropejci in da mu bo častna dolžnost, varovati Evropo pred "rumeno nevarnostjo". Državniki na Japonskem pa med tem po Viljemovem mnenju še ugibajo, ali so prav storili, da so se v svetovni vojni postavili na stran antante. Nato se bavi Viljem na dolgo z znano brzojavko na Krugerja. Ko je bila objavljena, je zabučal vihar na Angleškem in na Viljema so leteli brezbrojni očitki. Bila pa je po njegovi sodbi važna za nemško zunanje napredovanje. V notranji politiki je vladala mila roka kneza Hohenloha, kar pa tudi ni bilo všeč Viljemu. Med tem je bil nemški cesar v Orijentu in leta 1899. na Angleškem. Nastopno leto je Hohenlohe odstopil. — Posviliha sta se zelo pristrčno, kakor se poslavljiva dober nečak od dobrega strica.

Za Hohenlohom je prišel v zunanji urad grof Bulow. On je obvladal številna vprašanja vedno živahnejše se razvijajoče zunanje politike, zlasti pa je dobro poznal razmerje do Angleške. Bil je spreten govornik in točen debater. Grofov oče je bil intimitus kneza Bismarcka in tudi mladi Bulow je pričel svojo karijero pod velikim kancelarjem. Viljem ga je učil, kako treba postopati z Angleži, namreč da se z njimi ne sme diplomatizirati in nastopati z finoso, marveč samo naravnost in odkrito. Diplomatiiziranje in fino nastopanje se ima varovati po Viljemovem mnenju samo napram latinskim in slovanskim narodom. Leta 1901. je imel Bulow priliko izkazati se v pogajanjih z Angleži. Umrla je kraljica Viktorija. Viljem je šel s svojim stricem vojvodom Connaughtom k njeni smrtni postelji in na njegovih rokah je stara kraljica umrla. Njena smrt pomeni razdobje v angleški zgodovini in v razmerju Anglije do Nemčije. Ko se je Viljem vrnil z Angleškega, je prinesel s seboj vtiske, da je razpoloženje za približanje in sporazumljenje z Nemčijo nazadnje ugodno. Zastopal je stališče, da je treba priti takoj do dobrega agreementa, iz katerega bi se mogla razviti alijansa. Prilož-

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

OROPESA 4. nov.
ORBITA 23. nov., 10. jan., 21. febr.
ORDUNA 20. dec.; 31. jan.; 14. marca.
Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS
26 Broadway, New York
117 W. Washington St., Chicago
— all katerikoli parobrodni agent. —

nost za to je prišla nepričakovano. Chamberlaine se je nenadno pojavil v Berlinu z vprašanjem, ali bi bila Nemčija pripravljena za alijanso z Angleško? To je bilo leta 1901. Cesar je takoj vprašal: "Proti komu?" Sledil je odgovor: "Proti Rusiji, ker ogroža Indijo in Carigrad." Vršili so se razgovori in pogajanja, pri kateri se Angleška čisto naravno zaveže za eventualno vojaško pomoč. Chamberlaine je zagotavljal da doseže placet za zvezo brez skrbi v angleškem parlamentu. Ali to se ni zgodilo. Nasprotno pa je Anglija sklenila kmalu na to zvezo z Japonsko.

NI RES,

da prihajajo stari in slabi v deželo.

Ameriško časopisje je zadnji čas poročalo, da prihaja v Ameriko preveč starih in slabih ljudi, ki dopolnjujejo kvote, katere bi morale biti v prvi vrsti namenjene za mlade in zdrave.

Glede tega je značilna izjava nekakega uradnika Cunard črte.

— Res je — je rekel, — da tukajšnji priseljenci dobivajo iz starega kraja svoje stare starše, tola tozadeven odstotek je le malenkosten. Velika večina priseljencev, kateri so dospeli na parnikih Cunard črte, je obhajala iz mladosti, žensk in otrok. Ni res, da so bile kvote izčrpane vsled prevelikega navala starih in slabotnih ljudi. Samo poglejte na krov tretjega razreda, pa boste videli cele množine mladeničev, deklic in otrok. Veliko teh jih bo odšlo v farmerske kraje, kjer je za njih dovolj prostora. Evropejci se dobro zavedajo dejstva, da so naša mesta prenapolnjena.

MOSKI! Zaščitite se
Prost vsakemu nakazalnim vedno uporabljajte
SANYKIT
(Sanitary Kit)
Francosko Preporočeno
Tuba Sany. Kit (40) 31
Vsi lekarnarji ali San-Y. Kit Co.
62 Beekman St., New York

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam sode prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej dobiš denar v ameriški valjavi, bodi potom čaka ali nakazila, da banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Če črtaš se je pa pri postavi omenjene odredbe čisto druga slika. Izplačevanje v toliko, da zamoremo za strah, ki imajo potovati v Ameriko, avr. šiti še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazila ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v Ljudu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDE-
NEM OZEMLJU pa se vedno lahko brez ovir izplačujemo izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakaznici ali naročilnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izplačati v ameriških dolarjih, ki presegajo znesek \$250.— ali pa se izplača v ameriškom denarju, za nam more poslati tudi za potnikino in drugo stroško kakor sledi.

Za izplačilo do \$ 10.— po \$ 50. centov
za izplačilo do \$ 10.— do \$ 50.— iz
\$ 1.— za izplačilo, ki presegajo znesek
\$ 50.— po 2. centa od vsakega dolarja
ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Western Money Order ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja
Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

4. novembra:	Olympic, Cherbourg; Lapland, Cherbourg; Oropesa, Hamburg; Pres Fillmore, Bremen.	22. novembra:	Paris, Havre.
7. novembra:	Mauritania, Cherbourg.	23. novembra:	Rochambeau, Havre.
8. novembra:	France, Havre; Amerca, Bremen.	25. novembra:	Majestic, Cherbourg; Scythia, Dubrovnik in Trst.
9. novembra:	Chicago, Havre; Mongolia, Hamburg.	28. novembra:	Georg Washington, Bremen.
11. novembra:	Homer, Cherbourg; Argentina, Trst.	29. novembra:	Saxonia, Cherbourg; France, Havre.
14. novembra:	Aquitania, Cherbourg.	2. decembra:	Olympic, Cherbourg.
15. novembra:	Colombo, Genova.	4. decembra:	Aquitania, Cherbourg.
16. novembra:	Minnekahda, Hamburg.	5. decembra:	President Wilson, Trst.
18. novembra:	La Savole, Havre.	6. decembra:	Ducania, Dubrovnik in Trst.
21. novembra:	Berengaria, Cherbourg.	7. decembra:	La Lorraine, Havre; Conte Rosso, Genova.

CUNARD & ANCHOR

Dva velikanška parnika, kurjena z oljem
NARAVNOST V TRST
Razkošne kabine tretjega razreda z 2. 4 in 6 posteljami. Prekrasne jedilnice, kadilnice in počivališča. Zaprta krov z aštanje. Domača kuhinja. Vino brezplačno. Domača udobnost. Brezskrbnost. Ugodno potovanje.

Istotako preo Cherbourg v osmih dneh v Jugoslavijo odpluje vsak terek.

AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA

SCYTHIA NOV. 25

TUSCANIA DEC. 6

Za karte in informacije vprašajte pri najbližjem agentu.

V JUGOSLAVIJO

RED STAR LINE
Iz New Yorka v Cherbourg in Antwerpen
Lapland 4. nov. — Finland 2. dec.
Kronland 25. nov. — Kronland 23. dec.
Gothland (3. razred.) 11. novembra:
samo v Antwerpen.
Finland 2. decembra

AMERICAN LINE
Iz New Yorka v Cherbourg in Hamburg
Mongolia 9. nov. — Manchuria 30. nov.
Minnekahda (3. razred.) 16. novembra
Novi prostori tretjega razreda.

WHITE STAR LINE
Iz New Yorka v Cherbourg in Southampton
Olympic 4. nov.; 2. dec.; 30. decembra
Kronland 25. nov.; 9. decembra
Majestic 25. nov.; 16. dec.; 6. jan.
(Največji parnik na svetu.)
Dobra hrana. Zaprta prostori. Ugodna vožnja v Ameriko za vaše prijatelje.
Ogledite se pri krajevnem agentu ali pri

POTNIŠKEM ODDELKU
No. 1 Broadway, New York.

Ako želite dobiti

sorodnike ali znance iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljencev je omejeno.
FRANK SAKSER STATE BANK.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom Glasa Naroda v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN,
kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.
Slovenic Publishing Co.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,
kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.
Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

Slovenic Publishing Co.

French Line

Hitra služba v Jugoslavijo.

CHICAGO 14. nov.
FRANCE 15. nov.
PARIS 22. nov.
ROCHAMBEAU 23. nov.

Izborne udobnosti — kabine za dva, štiri in šest oseb, umivalnica in točka voda v vsakem prostoru — jedilnica, kadilnica, bara, brivnica, odprt, pokrit krov, glavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, ples. Postrežniki govore slovensko in arabko.

Najstarejša kompanija, ki grevaža jugoslovanske potnike.

Posebni parniški vlak vzame potnike in prtljago do določenega kraja, preko Trata ali Bazela, kakor hočejo. Ne vlak iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolač, ki govori vaš jezik. Potnikom pomaga pri prtljagi in v drugih stvarih.

Za navodila se ogledate pri lokalnem French Line agentu ali v

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City

KOMPAJNIJSKI PISARNI
19 State Street : New York City</